

tržaja — Izvzemli ponedeljek — vsak dan jutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Dopolni naj se pošiljajo uredništvu. — Nefrantrana pisma se ne sprejemajo, rokopi si se ne vrzajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. — Lastnik konsorcij lista Edinost. — Tisk tiskarna Edinost. — Naročnina znaša na mesec L 7.—, pol leta L 32.— in cel leto L 60.—. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

# EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 stot., osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L 1.—, oglasi denarnih zavodov, mm po L 2.—. — Mali oglasi po 20 stot. beseda, najmanj pa L 2.—. — Oglasi, naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

## Reka in luka Baroš

II.

### Baroš.

Anton Bunčuga razpravlja o luki Baroš (in je pri tem uverjen), da je luka Baroš že določena Jugoslaviji. Čitatelji se bodo morda že spominjali, da smo mi kmalu po sklepu rapalske pogodbe poročali o razgovoru nekoga tržaškega Hrvata z odlično osebo iz Banovine, ki je po rapalskih dneh spremljal gospoda Trumbića na njegovem potovanju v Dahnacijo. Ta oseba je zatrnila našemu zaupniku, da se je glede luke Baroš v Rapallu sklenila posebna pogodba.

Pisec razprave, ki jo tu posnemamo, pravi, da se italijanski nacionalistični krogi, ki se toliko razburjajo radi izgube te luke, niso ničesar naučili od Trsta in Zadra. Boje se, da Reka izgubi mnogo na svoji važnosti, ker bo — tako sodijo — Jugoslavija potem vse svoj uvozni in izvozni promet izvrševala preko luke Baroš. Pisec naše razprave pa sodi obratno. Uverjen je celo, da je v interesu same Reke in Italije, da se je luka Baroš prisodila Jugoslaviji.

Utemeljuje to svojo sodbo naglašajo pisec, da mora mala luka Baroš zadostiti komaj za prometne potrebe Jugoslovenov v notranjosti jugoslovenske države. To je služiti more le prometu z jugoslovenskim Primorjem od Sušaka do Spica, na katerega Reka pa itak ne sme računati, ker bi Jugoslavija kot samostojna država ne mogla v nobenem slučaju dopustiti, da bi svoje lastno blago pošiljala iz enega kraja v drugi po ozemlju tuje države, posebno ker bi bilo to spojeno z velikimi in zapletenimi zaprekami. Če bi Jugoslavija ne imela luke Baroš, bi bila prisiljena zgraditi si čim najhitreje svojo luko na svojem ozemlju daleč od Sušaka in ob enem bi morala pospešiti dogradbo liške železnice, da čim prej zveže Split z zadnjem. V tem slučaju bi se važnost Reke zmanjšala, kar bi gotovo več škodovalo nji in Italiji nego Jugoslaviji.

Dalje naglašajo pisec: če bo luka Baroš v posesti Jugoslavije, bo šla vsa uvozna in izvozna trgovina Jugoslavije z inozemstvom preko Reke, dočim bo luka Baroš služila le lokalnemu prometu in

bodo preko nje jugoslovenski trgovski krogi v nepretrganem stiku z trgovskimi krogi Reke in Italije.

Če pa bi bila luka Baroš priključena Reki, bi jugoslovenska vlada in jugoslovenski narod ne le iz ogorčenja, marveč tudi radi neizogibne potrebe morali iskati drugi dohod od morja in kupčijsko popolnoma zapustiti Reko. Potem bi »državniki Reke« — naglašajo pisec — še le prav občutili, kolika škoda bo povzročena s tem Reki in italijanskemu gospodarstvu življenju. Ob enem bi tudi trpele vse nove pokrajine Italije.

Na podlagi teh dejstev je pisec uverjen, da je dolžnost vsakega jugoslovenskega, da se povrne na Reko. Reški Jugosloveni se ne smejo odreči Reki, ker je njihova navzočnost tamkaj potrebna za prometne in kupčijske naloge Reke! Pisec računa sicer s tem, da se bo Jugoslovenom na Reki kolikor le možno oviralo kulturno, politično in gospodarsko gibanje, ponavlja pa, da jim je naložena velika in težka naloga na narodno-gospodarskem polju in da morajo iti v borbo za svoje pravo. Dolžnost trgovskih krogov Jugoslavije bo, da podpirajo reške Jugoslovene a kupčijskimi zvezami, kar bi bilo tudi v neizmerno korist Reke same.

Na Reki, v tej »svobodni državi«, ki je na pragu dveh carinskih področij, se bo zbiralo mnogo trgovskega sveta iz raznih narodov. Kajti Reka bo postala vabljiva za vse tuje narode. Na to se morajo reški Jugosloveni pripraviti z močno gospodarsko organizacijo in pripraviti čim več jugoslovenskega kapitala na Reko.

Pisec zaključuje: Stem, da se bodo v reški svobodni državi začele udeleževati tudi gospodarske in politične sile Jugoslovenov, se bo postavil trden temelj za odnose dobrega sosedstva med Italijo in Jugoslavijo. Če naj ti odnosi ne temeljijo le v diplomaciji, temveč tudi v zavesti obeh narodov, morajo biti zasnovani na enakopravnosti. Medsebojni gospodarski interesi, ki se na Reki ne križajo, marveč izpopolnjujejo, morajo biti zavarovani in vzajemno zaščiteni.

### Jugoslavija

Črnogorski knez Danilo je odstavljen. SAN REMO, 14. (S.) Knez Danilo, ki je sledil kralju Nikoli, je izdal na naslov črnogorskega ljudstva proglas, v katerem naglašajo žrtve in usluge, ki jih je črna gora doprinesla zaveznikom, ter naznanja, da se odpoveduje prestolu v prilogi Mihaelu, sinu rajnega kneza Mirka in kraljice Natalije, nečakinje srbskega kralja Aleksandra Obrenovića. Novi kralj se je rodil v Podgorici dne 13. septembra 1908. in se sedaj nahaja v nekem angleškem srednješkolskem zavodu. — Državno oblast je medtem prevzela kraljica Milena, ki je s svoje strani izdala proglas, v katerem pravi, da bo edina naloga njenega regentstva zahtevati in braniti pravice Črne gore. Za svoj sedež si je začasno izbrala San Remo.

Slovenski kulturni delavci za avtonomijo slovenskega ozemlja. Pred nekaj tedni so izdali slov. kul. delavci: vseučilišni profesorji, pisatelji in umetniki proglas, ki je vzbudil na Slovenskem precej živahno debato. Objavljamo v informacijo zanimivo izjavo. Izjava. Slovenski kulturni delavci so bili od nekdanj glasniki narodnega in državnega edinstva Jugoslovanov. Oni so duševno pripravljali to, kar sta ustvarila v svetovni vojni meč in politika, zato smatrajo Jugoslavijo za uteljevanje svojega ideala, ki ga je treba braniti proti zunanji in notranji sovražnikom kot najvišjo izmed posvetnih dobrin naroda.

Združenje vseh treh plemen v eni državi z eno suvereno oblastjo na zunaj in znotraj smatrajo slovenski kulturni delavci za politično najnujnejšo mednarodno varnost in s tem narodno svobodo. Na drugi strani pa uvidevajo potrebo, da država ne absorbira mehansko vseh individualnosti, ki so doslej vodile posamezne pokrajine in prebivalce. Ne glede na plemensko, versko ali strankarsko pripadnost ne moremo v imenu prihodnega gospodarsko-kulturnega razvoja nasiloma in hipoma pretrgati vse kontinuitete, ako nečemo zadeti države pri korenini. Zakaj država ni po svojem bistvu sama sebi namen, ampak le dosegljaja najvišja oblika družabnega življenja. Narodno in državno edinstvo ne vsebuje nujno mehanske unifikacije, nasprotno razmere v Jugoslaviji zahtevajo organičen razvoj, ki računa z dosedanj strukturo gospodarskega in kulturnega življenja in na njeni podlagi zida dalje v smeri višje sinteze. V imenu mirnega, medsebojnega delovanja in napredovanja, medsebojne bratske edinstvi zagovarjajo slovenski kulturni delavci takšno ustavo, ki daje državi posebno moč na zunaj, a ob enem možnost razvoja imanentnih silam posameznikov in posameznih gospodarsko-kulturnih edinic na znotraj.

Glede na vse to se izrekajo slovenski kulturni delavci za avtonomijo slovenskega, že itak dovolj razkosanega ozemlja in sicer v takem obsegu, ki bi ne slabil moči države, ampak jo krepil, dajajoč razmah individualnim silam edinic. — (Sledje podpisli.)

### Češkoslovaška

Sestanek med ministrom Benešem in ogrskim ministrskim predsednikom Telekijem. PRAGA, 15. Sestanek med Benešem in Telekijem se je vršil včeraj v Brucku ob L. Ministra Beneša so spremljali minister za trgovino Hotovec, poslanski svetnik Masaryk (sin predsednika republike) in strokovnjaki iz ministrstva za finance in železnice. Uspeh pogajanj ni še znan.

Nemška komunistična stranka na Češkem. PRAGA, 15. Na shodu socialistične stranke v Libercu se je ustanovil nemški odtok komunistične internacionale na Češkoslovaškem.

### Rusija

Okoli Petrograda je zbranih 60.000 mož sovjetske armade. HELSINGSFORS, 14. V noči od 12. na 13. marca so boljševiške baterije začele obstreljevati Kronstadt. Vlada zbirala dalje svoje čete okoli Petrograda. Okoli mesta sta dva obroča sovjetskih čet. Skupno število sovjetskih čet, ki se nahajajo pred Petrogradom, se ceni na 60.000 mož.

Tročki postal Finski ultimāt. — Kronstadtski mornarji se izkrcali pri Oranienbaumu. LONDON, 14. »Times« je objavil sledečo vest iz Rige: Kronstadtška posadka je dobila od zunaj živče. Tročki je poslal Finski ultimāt, v katerem zahteva, naj Finska prekine vse zveze s Kronstadtom in protestira proti namestniku generala Mannerheima, ki da pripavlja pohod proti Rusiji. Dne 12. marca je šlo 60 komunistov v Kronstadt, da bi mornarje pregovorili. Bili pa so aretirani in ustreljeni. Mornarji so osvojili trdnjavo Oranienbaum. Sovjetske čete so imele tu okoli 400 mrtvih in 1000 ranjenih. Mornarji so zaplenili 8 lahkih topov in korakajo pod varstvom kronstadtških topov proti Petrogradu. Ledolomci delajo pot vojnim ladjam. V južni Rusiji so revolucionarji zavzeli Tambov.

Spor med Rusijo in Estonijo. PARIZ, 14. »New York Herald« poročajo iz Revelja: Estonska vlada je poslala v Moskvo ultimāt, v katerem daja tri dni časa, da se estonski diplomatski sli, ki so bili zadržani v Petrogradu, zopet osvobodijo. Čičerim je v odgovor protestiral, ker so v Revelju dali rdečo

zastavo snež s poslopja ruskega poslanstva.

Vrenje med črnomorskimi mornarji. PARIZ, 14. Agencija »Havas« javlja sledečo vest iz Bukarešta: Po vesteh, ki prihajajo od meje južne Rusije, vlada med mornarji črnomorskega brodogoja živahno vrenje. Črnomorski mornarji so poslali pred kratkim sovjetski vladi protest proti nasilnim meram, ki jih vlada predvzema proti njihovim baltskim tovarišem. To gibanje in protest črnomorskih mornarjev sta napravila na sovjetsko vlado globok vtis.

Revolucionarno gibanje med kozaki. PARIZ, 15. Neka vest angleškega izvoru iz Rige pravi: General Tugačevski je bil vsled resnih vojaških neuspehov odstavljen. Trocki je prevzel sam poveljstvo čet na kronstadtški fronti. Iz Carigrada pa so listi dobili vest, da se je tudi med kozaki sprožilo nevarno gibanje. Kozaki na jugu Rusije so se združili z uralskimi in sibirskimi kozaki.

Zadnji zdihljaj gruzinske republike. KUTAJI, 12. Predsednik gruzinske vlade, ki se nahaja na fronti, je izdal sledeči proglas: Po borbi, ki je pod zidovjem Tiflisa trajala nepretrgoma 7 dni proti sedemkrat močnejšemu sovjetski vojni, smo bili prisiljeni zapustiti Tiflis in se umakniti do Mzketa. Na ta način smo rešili naše moči in smo tudi skrajšali fronto. Nadaljevati bomo borbo s še večjo odločnostjo, dokler sovrzniki ne spodimo iz Tiflisa in iz vse Gruzije. Zaveztje Tiflisa ne pomeni, da smo izgubili svo Gruzijo. Nasprotno, izguba Tiflisa nam mora dati še večjo moč in odločnost za nadaljevanje borbe in za maščevanje potepantne pravice. Ne zabite, da so se maloštevilni Buri borili dve leti proti veliki Angliji ter so jo nazadnje pripravili, da je morala skleniti časten mir. Obracam se k vam s pozivom, da nikakor ne odnehate od začetega dela. Prosim vas tudi, da predvzamete vse mere, da se red v deželi ne bo kalil. Noben državljan se ne sme pridružiti sovražniku in mu pomagati. Meščani in vaščani, vsi skupaj moramo imeti samo eno edino fronto — fronto gruzinske demokracije, ki se bo uprta proti sovjetskim imperialistom. Proč omarhovanje, proč obup in bodočnost bo naša.

Baltske države proti uničenju Gruzije. RIGA, 14. Stalni odbor baltskih držav je protestiral proti invaziji Gruzije s strani ruskih čet. Mir med Rusijo in Poljsko se podpisuje dne 17. t. m. RIGA, 14. Ruski in poljski odposlanci so sklenili na posebni seji, da se mirna pogodba med Rusijo in Poljsko podpisuje dne 17. marca. Poljaki ne verjamejo, da jih Rusija vnoči napade. PARIZ, 15. »Matin« je objavil vest iz Rige, da pripravlja Rusija nov napad proti Poljski. V ta namen da je zbranih 20 divizij. List dostavlja k tej vesti sledeče: Obvestili smo se na poljskem poslanstvu, kaj mislijo o takšnih govorilih. Dobili smo odgovor, da so kraji, ki se v brzovjavi omenjajo, daleč za mejno črto, ki je bila določena na riski mirovni konferenci. V Varšavi nimajo še nikakih vesti o tem napadu ter se nasprotno misli, da bo mir med 18. in 20. marcem podpisan. Verjetno pa je, da te vesti sovjetska vlada namenoma širi, da bi vplivala na angleško javno mnenje, ako bi nastale nove težkoče v angleško-ruskih pogajanjih za sklenitev trgovinske pogodbe.

### Anglija

Anglija odklonila nove predloge ruske vlade. PARIZ, 15. Posebni poročevalec lista »Echo de Paris« javlja iz Londona: Angleška vlada je danes proučevala načrt za trgovinsko pogodbo z Rusijo in poravnke, ki jih je Krasin prinesel iz Rusije. Novi predlogi sovjetske vlade vključujejo priznanje moskovske vlade kot dejanske vlade v Rusiji. Lord Curson in sodnijski strokovnjaki vlade so se izrekli proti takšnemu priznanju.

Razprava o zakonskem načrtu za pobiranje pristojbin od nemškega uvoza. LONDON, 14. V doljni zbornici je neki poslanec vprašal vlado, ali so vse zavezne in pridružene države pristale na to, da bodo njihovi državljani plačevali 50% od uvoza nemškega blaga. Lloyd George je odgovoril, da je angleška vlada poslala vsem državam, ki na londonski konferenci niso bile zastopane, brzovjavo s prošnjo, naj povejo, bi li ne bile pripravljene predložiti svojim parlamentom slične predloge. Brzovjavo je bila poslana v soboto — je dostavil Lloyd George —, a do sedaj ni še nobenega odgovora. Ukrepi proti Nemčiji so bili sklenjeni v sporazumu z vsemi vladami. Toda nobena država ni vezana vsled sklepov londonske konference; vlade so le dolžne predložiti parlamentom tozadevni zakonski načrt. — Isti poslanec je vprašal, ali ne pomeni to, da se bo samo Anglija obvezala s posebnim zakonom. Lloyd George je odgovoril, da ne. Francoska vlada je že

ukrenila potrebno. Grof Storza ni še prišel v Rim in ni mogel še ničesar napraviti. Lloyd George je zaključil: Belgija, Japonska, Italija, Francija in Anglija so se vse strinjale v tem, da je Nemčiji treba poslati ultimāt.

Zakon o pobiranju pristojbin od nemškega blaga sprejet v II. čitanju. LONDON, 14. Doljna zbornica je enoglasno sprejela v drugem čitanju zakonski načrt za pobiranje pristojbin od uvoza nemškega blaga.

Angleška vešala na Irskem. DUBLIN, 14. Včeraj je bilo obešenih nekoliko fenijanecv, ki so bili obsojeni na smrt. Okoli ječe se je bilo zbralo na 25.000 radovednečev. Delavci so po vseh tvornicah v znak žalosti ustavili delo.

### Nemčija

Nemčija protestirala pri zvezi narodov proti ukrepom zaveznikov. BEROLIN, 14. Nemška vlada je poslala Siru Ericu Drumundu, glavnemu tajniku Zveze narodov, noto, v kateri protestira proti nastopanju zaveznikov proti Nemčiji. Besedilo te note ni še bilo objavljeno. »Tagblatt« zanika vest, češ da se je vršil uraden sestanek strokovnjakov, na katerem da se je razpravljalo o povračilih. Pač pa priznava, da so se vršili v soboto neuradni pogovori med poslaniki prizadetih držav in nekaterimi strokovnjaki.

Zakonski načrt za odpravo zasebnih obrambnih organizacij. BEROLIN, 14. Državni zbor razpravlja o zakonskem načrtu za odpravo zasebnih obrambnih organizacij. Minister Von Simons odklanja trditve, češ da bo odprava zasebnih organizacij Nemčijo odvezala dolžnosti razorožitve. Dober pravni položaj Nemčije nasprotno ostalemu svetu bi se takoj pokvaril, čim bi ne hoteli izvršiti razorožitve, ki nam jo nalaga mirovna pogodba. Nasprotovanje Bavarske temu zakonskemu načrtu je pretirano in truden se, da bi dosegel o tej stvari sporazum z bavarsko vlado. Državni zbor je izročil zakonski načrt v proučitev posebni komisiji.

Londonska konferenca. S seje komiseje za pomoč Avstriji. PARIZ, 15. »Petit Parisien« poročajo iz Londona: Finančna komisija za proučevanje prošnje Avstrije za pomoč, katero je vrhovni svet ustanovil pred nekaj soboto, je imela včeraj sejo v angleškem zakladnem ministrstvu. Avstrijski kancelar in finančni minister sta predložila spomenico, v kateri je beseda o sledečih treh vprašanjih: Dejanske potrebe Avstrije, trgovska bilanca in jamstva, ki jih Avstrija lahko da za posojila. Komisija je začela proučevati ta vprašanja. Proučevanje bo trajalo nekoliko dni.

Amerika. Zedinjene države ne bodo zbrale svojega brodogoja na Tihem oceanu. WASHINGTON, 15. Uradno se zanika vest, da misli ameriška vlada zbrati svoje brodogoje v nekem pomorskem oporišču blizu otočja Harti.

Francija. Pri dopolnilnih volitvah v Parizu komunisti izgubili. PARIZ, 14. Izid dopolnilnih volitev v Parizu, ki so se morale vršiti vsled tega, ker je bil Millerand izvoljen za predsednika republike in ker je en poslanec umrl, so bili sledeči: Le Corbeiller in Bonnet (narodna zveza) sta dobila 70.000 glasov, Lorient in Sonvarin (komunisti) pa 58.000 glasov.

Ogrska. Ogrska ne mobilizira. BUDIMPEŠTA, 13. Nekateri listi so objavili vest iz boljševiškega vira, da Ogrska mobilizira. Ker je ta vest popolnoma neresnična, je bil dopisni urad pooblaščen, da jo zanika.

Španska. Eden morilec ministrskega predsednika Data prijel. MADRID, 14. Anarhist Ataneo Pedro Mateo je bil aretiran ker je v zvezi z umorom ministrskega predsednika Data. Aretirani je priznal, da je eden morilec rajnega ministrskega predsednika. Povedal je tudi imena svojih sokrivcev.

MADRID, 14. Morilec ministrskega predsednika Data je rodem iz Tarragone. Ima 22 let. Pri njem so našli pištolo s 24 naboji, 1000 pezet denarja in šek na 5000 pezet. Izjavil je, da sta njegova sokrivca Ramon Casanova, ki je bil sofer motornega voza, in Leopoldo Noble. Rekel je, da ni sindikalist, temveč anarhist.

Opozarjamo »Kmetstvo« delavske zveze, da morajo naznaniti svoje shode centrali nekaj tednov v naprej, da ne nastane zmešnjava glede govornikov.

### Italijanska zbornica

Rim, 14. marca 1921.

Po zadnjem glasovanju, ki je dalo Giolittiju 36 onkrat zaupnico, se položaj v zbornici prav nič ni izpremenil na bolje. Nasprotno, vedno bolj v ospredje sila vprašanje razpusta zbornice in novih volitev.

Zdi se, da je večina zbornice prepričana o potrebi novih volitev. Med poslanci se lo takozvani majevci in oktobrevci, t. j. nekateri bi imeli radi volitve v maju, drugi v oktobru. Poročanski pravizorji poteče meseca junija; zato bi se morala sestati nova zbornica v juniju, ali pa bi sedanja zbornica rešila provizorij za drugo polovico leta, nakar bi se vršile volitve poleti ali jeseni.

Ni treba še posebej poudarjati, da bi se nove volitve vršile v znamenju boja proti socializmu in komunistom; tudi ljudska stranka bi morala prestatiti hude volinske berbe.

Socialistična stranka je imela že vedno seji, ni se pa izjavila, kakšno stališče bo zavzela naprta položaju, ki bi nastal, če bi vlada v resnici razpisala volitve v teh za socialiste tako neugodnih trenutkih. Tudi so boje socialisti z isto upravičeno nasilnih dejanj, kajti njihovi nasprotniki bodo uporabljali vsa sredstva v volinim boju. Javno je, da se socialisti nič kaj ne veselijo novih volitev, zlasti če upoštevamo, kako porazena je socialistična stranka po zadnjih silnih nasokih fašistov. Ne manjka med njimi ljudi, ki predlagajo, naj se socialisti vzdrže volitev. Socialistični funkcionarji iz 2000 socialističnih občin naj položijo svoje časti, a občine in parlament naj volijo meščanske stranke. To pa govorec, vendar ni izključeno, da se ne zgodi kaj drugega.

Verjetneje pa je, da so bodo socialisti udeležili volitev tudi v slučaju, da dočive poraz pri volinih agitacijah. V interesu ziranke ni, da bi se navrtali na veliko število poslancev. Prejšnje število 156 parlamentarec je spravilo stranko v čuden položaj. To število je zadosti veliko, da utegne popolnoma ovirati delovanje zbornice, a premajhno, da bi prevladale v zbornici. Da bi obstruirali, nimajo veselja, morda tudi ne pojava, njihova obstrukcija bi tudi ne imela pravega misla; sodelovati nečejo, torej so v jako čudnem položaju. Tudi po razkolu širje njihova parlamentarna skupina 134 članov, torej za pasivno rezistenco prevče. Zato bi bilo stališče 50 članske skupine veliko laže. Ta opozicija bi zamogla dosledno vztrajati pri svojem nepopustljivem stališču ter bi igrala lepo vlogo napram svojim volilecem.

Jutri se sestane odtok za zunanjo politiko, ki določa program za razpravljanje zunanje-političnega vprašanja. Grof Storza se vrne v teku tedna in prav mogoče je, da ži bo še pred prazniki razpravljalo v zbornici o zunanji politiki.

Današnja seja, ki je bila kakor vse ponedeljske seje posvečena interpelacijam, nam dokazuje, da so strankarske politične strasti v državi niso pogolte.

Iz Kalabrije je došla vest, da je socialistični poslanec Piccoli padel iz vlada, ko je vori skozi predor, ter se smetno ponesrečil. Ta vest je vzbudila v parlamentu veliko »zburjenje«, ker so socialisti sumili, da gre za političen zločin. Tozadevne interpelacije in domneve nam pričajo, kako zastupljen je politično ozračje v Italiji, da se možnost takega zločina jemlje sploh v uvaževanje.

Značilna je pisava »Avantias«, ki piše o tem dogodku med drugimi: »Zbornica je danes preživela tragično uro. Vsi so bili prestrašeni vsled tega čina. Prve vesti žalobno niso iz ovrhane in dopuščajajo možnost, da gre za krvoločan umor, o katerem krojijo različne govorice. Govorice, da so poslanca Piccolija ubili štiri možaki, ki so vrgli njegovo glavo skozi okence.

Neki poslanec je spravil to vest v zvezo z notico, ki jo je prinesel podeželski list, ki pravi, da socialistični poslanci ne bodo več stopili na ozemlje Kalabrije. Prevladuje splošen vtis, da gre za zločin, toda od nočemo nikakor izbrabiti neresnega umorjenja in politične vrhve, ampak hočemo ostati trdni ter izjavljamo, da ne moremo verjeti v tako okrutnost. Smo že v negotovosti, kakor so vsi. Socialistična skupina je poslala na lica mesta pod. Morgarja in Bianchia, da poizvedujeta o stvari.

Te besede socialističnega lista govore cele knjige. Corradini, podtajnik notranjih del, je odgovoril na interpelacijo glede dogodkov v Casale Monferato, da preiskava ni še končana, da bo pa vlada kamovala krivico. Socialist D. Michelis pravi, da so fašisti izbrabili in napadli, delavci pa se branili. Socialisti so imeli dva mrtva in 200 aretiranih, fašisti pa dva mrtva, dva ranjena a nobenega aretiranca.

In tako gre dalje dan za danom. Skrajaj ga ni drevca, da ne bi se morala zbornica pešati s takim le podobnimi zadevami. Vse to nam dokazuje, da volni duh še vedno živi v vseh slojih, a malo je takih, ki bi odločno in odkrito nastopili proti barbaričnemu načinu političnega boja, ki zastrepnja vse javno in zasebno življenje.

### Volilni imenki so izloženi v sledečih občinah:

»Volilni imenik je izložen v občini: Dolina od 8. t. m. Čas za reklamacije je do 21. t. m.; Podgrad od 7. t. m. Čas za reklamacije je do 20. t. m. Volilci preglejte imenik! Če niste vpisani, reklamirajte svoj vpis.« Politično društvo »Edinost« v Trstu.

### Domače vesti

Še ne priznavajo! Ker tukajšnji italijanski listi očitajo nam — a to po krivici — da nismo priznali dovršene čine, vsled katerega smo postali državljani Italije, naj zabeležimo tu nekaj miselnega, ki se je dogodilo v Tivatu (»Dalmacija«) povodom slovesne izročitve listih vojnih ladij, ki so bile prisojene Jugoslaviji. Na zakusku na francoski vojni ladiji so govorili med drugimi francoski poveljnik Blanc in zastopnika italijanske in angleške vojsne mornarice. Francoski in angleški zastopnik sta govorila o državi Jugoslaviji, italijanski zastopnik pa je zaželel »prosperità alla Serbia — al Rò serbo od al popolo serbo, da boota tudi nadalje« »all'altiti il popolo italiano ed il popolo serbo! In vendar, če so ne motimo, je danes tudi Jugoslavija »dovršena čina! Pa ga izvesti italijanski funkcionarji le nočejo priznati!

Fašizem in naša kulturna društva. Fašizem je post, ki leži na našem ljudstvu. Posledice, ki jih fašistovski teror seje, je strah in nedelavnost. Do-

Kier je strah samo oseben, je sicer zaničevanja vredno, vendar ne škodi veliko skupnim koristim. Ko se pa razširi in prodre v celo skupino ljudi in v družbo, je škodljiv in poguben. Z veseljem je treba približati, da se na splošno pri nas v zasledenem ozemlju ne kažejo znaki strahu. V Gorici nadaljuje se pr. Matice svoje kulturno delo vključ bodbam in grobnjam in po detelj delujejo skoro povsod vsa društva kot doslej. Da, opaža se celo, da se snujejo društva tudi v krajih, ki jih pred vojno niso imela. Vseposvobod je prodrla spoznanje, da nam »kultura« ni prinesla kulture, da si jo moramo sami iskati, ako nečemu propasti. A povsod ni temu takol V nekaterih krajih tržaške okolice se je strah že precej ukoreninil. Nekatje je orožniško oblastve prepovedalo koncert, ker ga je društven predsed. sam naprosil za to, drugje zopet je gospodarsko društvo odpovedalo društvene prostore dram. krožku; istotam ne more Solci delovati, vključ v velikem številu naraščajo, ki si želi telovadbe. V Kurnarjevi od it. vlade avtorizirani glasbeni soli hitra zbor, ker nima dovolj pevcev. In to vse iz strahu in čudno tam, kjer bi morala biti osebna kultura najvišja, tam je strah najvišji. Povsod so moški bolj oprezní od ženskega spola. Tam pa, kjer so odborniki ali predsedniki tudi gospodarsko zainteresirani pri družini, tam vlada naravnost strahopetnost. Malo je izjem, a te so častice. Treba bo najti uredstev, da izključimo iz svoje sredbe, kar je našemu kulturnemu napredku in kvari. Zakaj če se ta bolezen razpase, bodo vsi občinski nastopi snoprotniki, da smo nekulturni, strahopetni in nečestni narod, upravičeno. Potrebno je, da se delo v naših kulturnih društvih podvija, ako hočemo, da bodo tudi naši snoprotniki videli naše kulturno usmerjenosti. Ne predno pa podvojimo svoje sile moramo najprej sami izpregledati in si dopovedati, da ne izjavimo svojih sodečelov, ako gojimo šport v kakem telovadnem društvu ali ako pojemo v kakem zboru pesmi svojih mož. Nolejve v neki vasi so fantje zapeli zvečer slov. narodno pesem ter se drugde dne bahali s tem. Kaj je na tem takega? To vendar ni nič kaznivnega in se samo po sebi razume! Strah je nizek, strahopetnost je nižja in pelje v samozaničevanje. Razpršiti se mora, in namen mora biti plemeniti in poltel. Delajmo in zidajmo! Ko bodo naši snoprotniki videli naše krepke vrste, ko bodo slišali naše zborne prepelne naše narodne in umetne pesmi, ne bodo gledali več na nas, kakor ne gledajo manj vredna bitja, ampak pripoznati bodo morali, da imamo nekaj ter da hočemo imeti veliko.

Početje nespametnežev! Očividno, ki je bil v Tolminu povodom anekdotične slavnosti, nam poročajo, da je ene dni došlo tjakaj nekaj mladini — gospodov, ki so menili, da vrste veliko patriotično delo s tem, da pomnijo zidove z več ali manj kritičnimi napisi. Posebno so bili n. pr.: »Sauri tetim, ki nočejo biti Italijani!«, »Vrv tistemu, ki noče biti Italijan!«, »Živel italijanski Tolmin!« Ali so ti junaki sploh kaj mislili, ko so pisali na zidove take neskladnosti? Tolmin naj bi bil italijanski, ko ne najdes tam med prebivalstvom: nisi enega »Italijana«, razen, svedca, tistih, ki so prišli tja od drugod vsled zasluge. Če hlepajo vsem, ki niso Italijani, zdrigniti vrv okolo vratu — poudariti morali pomoriti vsa ljudstvo v naših gorah — tja gori do Koroske meje! Ponavljamo: morejo li ti nesrečni sploh kaj — misliti? Če bi govorili in pisali: »Živela Italija!«, »Bodite dobri državljani Italije!« — to bi bilo razumljivo. Ali, če zahtevajo od slovencev, ki ga je rodila slovenska mati, ki se je rodila tja, ki je arzelat ter se vzgajal na slovenski zemlji, ki je na svojo rojstvo in svojo grudo navezvan z vsem svojim srcem in vseh svojo dušo, naj tak človek postane čez noč Italijan; je to neumno, je to poizkus nasilja na naravi! Narava pa si ne pušča napovedovati od nikogar. Zato naj bodo le uverjeni tisti gospodje, ki so si v Tolminu — zidove mazali, da so, vse liste njihove »smrti in živris« ostavile isto vreme, kakor so ga našle. Tolmin je ostal slovenski trg, kakor je slovenska zemlja, na kateri stoji, in kakor je ljudstvo slovensko na vsem ozemlju od izvira Soče pa do jadranskega morja. Teža dejstva ne izpremenijo noben izlet, nisi če je še toliko in še tako velikih »skamionov«. Eno pa tojoro doseči taki izleti: da zagrenijo čustva sicer postojnega in blagega prebivalstva in da vlijajo olje v plamen, ki bi ga moral vsak človek blage volje le — gasiti! Zato so taki občinski naravnost zločin, staljša javne blaginje v državi in zato tudi a stališča koristi države, ki jo tisti »izletniki« sicer proslavljajo, ali ji — ne služijo, ker so nespametneži!

Zadnji župan v Istri! Te dni je znani Uršič v Klancu, s katerim so je »Edinost« že večkrat bavila, dobil dekret, ki ga imenuje za načelnika preš in prek slovenske občine Ocizla-Klanc. S tem sta bila odstavljena zadnji izvoljeni župan in občinski odbor Istre! Pripominjamo, da je Uršič tujeck, ki ne zna niti besedice slovenski. Prisel je še le pred par leti v to kraje, kjer ni — razen njega in njegove matere — niti enega Italijana. Dolgo so se obotavljali močitelji v Kopru in Poreču, predno so odstavili zadnjega domačega župana v vsaj Istri! Zanimali so se sicer tudi že prej za občinske stvari in pot-vedovali. Ker pa niso mogli izslediti ničesar nepravilnega, je obveljal slednjič imenitni izgovor, da je občinski odbor — prestari in tako so ga pomladili — po svoji iz števila dosedanjih občinskih odbornikov sta našla mlifet pri gospeidi le dva! Ostala 4 mesta nove občinske uprave so poverili novincem, med katerimi je tudi ne še polnoletni gozdar, došel komaj sedaj iz Rovinja. To je slučaj,

ki kričeče kaže, kako gospoda tolmačijo pojor občinske avtonomije. Ponavljamo, da je Istra izgubila zadnjega, od ljudstva izvoljenega župana! In to si treba zapomniti za priklke, ko bodo zopet govorili, da so ti in ti župani zastopali Istro!

Prenehajse vojnege stanja na Primorskem. Kaker poročajo agenc. Stefaani je večerajšnja »Gazzetta Ufficiale« objavila odlok, v katerem je rečeno, da je vojno stanje na Primorskem in obenem tudi vojno pravosodje nad tujkajšnjim civilnim prebivalstvom prenehalo. Statistika mestnega prebivalstva. Mestni demografični urad nam je poslal poročilo o devetem in desetem tednu tekočega leta. Iz poročil je razvidno, da se je v devetem tednu t. l., to je v času od 20. do 26. februarja, rodilo v Trstu 139 otrok, 77 dečkov in 62 deklic, med njimi 120 zakonitih in 19 nezakonitih, dočim je v istem času umrlo 73 oseb, 34 moških in 39 žensk. V desetem tednu t. l., to je v času od 27. februarja do 5. marca se je v Trstu rodilo 132 otrok, 69 dečkov in 63 deklic, med njimi 116 zakonitih in 16 nezakonitih. V istem času je umrlo 99 oseb, 47 moških in 52 žensk.

Pevsko društvo »Slava« pri Sv. M. M. spodnji sklicenje za jutri, v četrtek 17. t. m., ob 8 zvečer v novih društvenih prostorih svoje redni občni zbor. Društvo, ki deluje že 22 let za narodno probujno in prosveto v tržaški okolici, je za časa vojne zastalo, kakor vsa naša društva vobče. Nadejajo se, da se tega važnega občnega zbora udeležijo vsi redni in podporni člani polnoštevilno, da se društvo zopet oživi k zopetnemu delovanju. Magdalencam naj bodo v zgled druga okoliciška društva, ki so se zdavnaj oživila in s svojimi nastopi dokazala, da niso le doseglja isto višino, kakor pred vojno, temveč da so se v marsikaterem oziru celo izpopolnila. Torej, na delo!

Telovadno društvo »Sokol« v Vrdeli sporoča, da se vrši danes zvečer ob 9 odbočova seja. Jutri ob 8.30 točno članska telovadba.

ki kričeče kaže, kako gospoda tolmačijo pojor občinske avtonomije. Ponavljamo, da je Istra izgubila zadnjega, od ljudstva izvoljenega župana! In to si treba zapomniti za priklke, ko bodo zopet govorili, da so ti in ti župani zastopali Istro!

Prenehajse vojnege stanja na Primorskem. Kaker poročajo agenc. Stefaani je večerajšnja »Gazzetta Ufficiale« objavila odlok, v katerem je rečeno, da je vojno stanje na Primorskem in obenem tudi vojno pravosodje nad tujkajšnjim civilnim prebivalstvom prenehalo. Statistika mestnega prebivalstva. Mestni demografični urad nam je poslal poročilo o devetem in desetem tednu tekočega leta. Iz poročil je razvidno, da se je v devetem tednu t. l., to je v času od 20. do 26. februarja, rodilo v Trstu 139 otrok, 77 dečkov in 62 deklic, med njimi 120 zakonitih in 19 nezakonitih, dočim je v istem času umrlo 73 oseb, 34 moških in 39 žensk. V desetem tednu t. l., to je v času od 27. februarja do 5. marca se je v Trstu rodilo 132 otrok, 69 dečkov in 63 deklic, med njimi 116 zakonitih in 16 nezakonitih. V istem času je umrlo 99 oseb, 47 moških in 52 žensk.

Pevsko društvo »Slava« pri Sv. M. M. spodnji sklicenje za jutri, v četrtek 17. t. m., ob 8 zvečer v novih društvenih prostorih svoje redni občni zbor. Društvo, ki deluje že 22 let za narodno probujno in prosveto v tržaški okolici, je za časa vojne zastalo, kakor vsa naša društva vobče. Nadejajo se, da se tega važnega občnega zbora udeležijo vsi redni in podporni člani polnoštevilno, da se društvo zopet oživi k zopetnemu delovanju. Magdalencam naj bodo v zgled druga okoliciška društva, ki so se zdavnaj oživila in s svojimi nastopi dokazala, da niso le doseglja isto višino, kakor pred vojno, temveč da so se v marsikaterem oziru celo izpopolnila. Torej, na delo!

Telovadno društvo »Sokol« v Vrdeli sporoča, da se vrši danes zvečer ob 9 odbočova seja. Jutri ob 8.30 točno članska telovadba.

iz tržaškega življenja. Vojna in ljubezen. Pred sedmimi leti se je zaljubil 28-letni Anton Musenič, doma iz Gorjanskega pri Komnu, v 20-letno Marijo Antončič iz iste vasi. Med njima je vladala prava ljubezen. Latinski profesor pravi: »Časi se izpremenjajo in mi so izpremenjajo z njimi.« Ta resnica se je razodela tudi na Museničovi boži. Leta 1914 je izbruhnila svetovna vojna in Anton je moral k vojakom. Delgo ga je Marija čakala, nazadnje se je pa navlekla čakanja, čež leta gredo gor lepota pa dol, in se omožila z drugim ne glede na vnuščne objube, ki jih je svojčas dala Antonu. Doblja je bila namreč pismo iz bojišče, v katerem je bilo črno na belem, da je Anton padel, da ga ni več. Zelo se je pa začudila Marija pred nekaj meseci, ko je stal pred njo — Anton, živ in cel. Razume se, da so Anton in Marija mož nista kaj lepo gledala. Izgubila sta se drug drugemu. Večkrat sta se tudi pripravila radi Marije. Pred večerajšnjim je tudi med njima do hudega sporajanja in pretopa, v katerem je bil ranjen Anton v desno oko. Svojega napadca je naznanil tamšnjim orožnikom. Orožniki so Mariji-ncu moža zapeli.

Želosten konec neznanca. Pred sinočnjim je v bližini ribje tržnice padel v morje neznan mož. Nekaj pilotov je potegnilo moža na suho. Na lice mestja je bil pozvan zdravnik realne postaje, ki je dal »dpeljati moža v mestno bolnišnico, kjer so ga sprejeli v IV. oddelku. Dve uri potem je mož izdihnil.

Arrestacije. Pred večerajšnjim je bil aretiran 20-letni Pavel Castaldi, ki nima stalnega bivališča. Orožniki so ga namreč preiskali in našli pri njem tri petarde in 28 nabojev. Te dragocenosti so mu zaplenili. Castaldi se je izgovarjal, da je našel petarde in nabojne na javni cesti ter jih pobral, da su ne pripeti kaka nesreče. Orožniki se pa niso veliko zmerili na človekoljuben razlog dejanskega stanja: Castaldi je moral v zapor.

Mali talinski dnevnik. Petkolo noč so obiskali neznanji tujci stanovanje dr. Alfreda Kohnarja, v ulici Gattari št. 7, in mu odnesli za 6000 lir raznovrstno zlatenine. Tatvina je bila javljena na policijo.

Tudi v stanovanju Marije Pahor, v ulici delle Acque, so bili tatovi. Iz stanovanja so odnesli za 100 lir raznovrstnega perila.

Po stopnicah je padla. Večraj se prišla na rešilno postajo 34-letna Anališa Sado, stanujoča pri Sv. Jakubu. Imela je rano na roki. Padla je na stopnicah in se pri tem ranila. Zdravniki ji je dal primer- no pomoč.

čeva — 17 let — Beg bodi milostljiv njeni duši! — Potem si je predstavljala Stanka, ki se je povrnil na glas o njeni smrti, kako je prižigal čelo na ledeno ploščo njenega groba, in jo klicel, tih, tih, da ji pove, da se je povrnil, ter prosil, da mu odpusti. — In jaz mu odpustim... odpustim od vsega erca, ker je nesrečen, ker me ljubi in ni kriv ničesar — je govorila sebi, gledajoč beli visoki križ v somraku ter čitajoč na njem tisti zamišljeni napis: Mada Boničeva — 17 let. — No, tako se ne more živeti dalje — je rekla zopet, se prekrizala in zatresla očmi... — Mada moja!... Kaj delaš tu?... In Sama? — je začula nedelež od sebe ženski preplahen glas. Tu so gospa Stirmečeva v svojo hčerjo in njeno prijateljico hitelo iz Gruza k Pilam, poslušati glasbo. Mada se je zganila in obrnila hitro: — Cemu ste me prestrašili? — je rekla. Tu sem se sprehodila in začela moliti za one tam doli... Ah — kaj ste si utegnile misliti! — Me... nismo nič! Ali vendar — kakva si v obrazu... strašna! — Stražna?... Da, ne počutim se najbolje zo

nekoliko dni, ali nimam razloga... da bi bila zadržana, ko se vendar bliža moj najsrčnejši dan... Saj tega leta Stanko... — Seveda!... Torej, pojedmo b glazbi?... Ze tako smo zkasnale nočoj... A tistim tam dobi večni pokoj... počivajmo naj v miru! — Tu sem, takoj!... Saj vidite, da sem se tudi sama namerila tjakaj! Obšla som prvikrat svojo novo letno obleko. Ni res, da je lepa?... Samo ji je treba čuvati, da se ne opraviš... Pojmo! Merjico doli pod Boninovo je nezadovoljno nmrzalo, pljuckaje z drebnimi valovi ob ostre skale, a Pil pa se je čelo veselo žumčnje in pretrgani zvoki »Tosce«. Luč bengalov se je čudno mešala z mesečino, ki se je razpisala preko trnih zidov na Lužo, kakor da gleda na zagonečne pgoleda in nasmehek, ki se pozdravlja žnjim zaljubljenja mladost, dihaajo vase opojni vonj rož. Pa odšli so z Boninovo na cvetne Pile, kjer je valovila radost in se ni vedelo, kaj je smrt. A Mada je začela znova živeti v nadi vse tja do nuračne česeni, ko je pranehalo čakati in se nadejati... (Konec.)

več z Nemčijo neposredna sosedna nemške republike. V tretje pomaže znanje nacionalnega gibanja drugega naroda premagovati lastni nacionalizem, v kolikor je ožkoarčen in omejen in torej nevaren, ter je tako pripevek kamena k bodoči stavbi zedinjenega človeštva. Četrto in stoletje zaslužijo Jugoslovenci, da jih ravno Nemec bolje spozna kakor in neokusnih dovtipov neumnih humorističnih listov in spuščenih opisov zlobotnih nevedencev. In zares, Wendel se je v jugoslovensko preletelost in sedanjost tako ugledil, da ga moramo občudovati. Tudi najbolj potanje naše zadeve mu niso neznanne. Knjižgo najtopleje priporočamo. Nova slovenska drama. V ljubljanski dramti studirajo najnovejšo dramo priljubljene pisatelja F. S. Finžgarja: »Razvalina življenja«. Snov je vzeta iz Imetščake življenja in jasno obrise vsa nasprotja, ki nastanejo v zakonu, ki je zaklenjen vled materičnih koristi. Drama je zelo primerna za odre po detej. Glavne vloge igrajo ljubljanski publici priljubljeni umetniki: ga. Juvanova in gđc. V. Danilova ter g. Gregorja. Režijo vodi g. Danilo. Pevsko društvo »Hlahol« v Pragi proslavi letos 60-letnico svojega obstanka s tem, da privedi izlet in koncerte v vseh večjih mestih v Jugoslaviji; kakor v Ljubljani, Zagrebu, Varaždinu, Novem Sadu, Beogradu in na spovratku v Mariboru. V Ljubljani se vrši koncert dne 15. maja t. l. Prakiški »Hlahol« je eno imed največjih in najuglednejših českih pevskih društev. Izleta se udeležijo nad 150 pevcil in pevcev.

več z Nemčijo neposredna sosedna nemške republike. V tretje pomaže znanje nacionalnega gibanja drugega naroda premagovati lastni nacionalizem, v kolikor je ožkoarčen in omejen in torej nevaren, ter je tako pripevek kamena k bodoči stavbi zedinjenega človeštva. Četrto in stoletje zaslužijo Jugoslovenci, da jih ravno Nemec bolje spozna kakor in neokusnih dovtipov neumnih humorističnih listov in spuščenih opisov zlobotnih nevedencev. In zares, Wendel se je v jugoslovensko preletelost in sedanjost tako ugledil, da ga moramo občudovati. Tudi najbolj potanje naše zadeve mu niso neznanne. Knjižgo najtopleje priporočamo. Nova slovenska drama. V ljubljanski dramti studirajo najnovejšo dramo priljubljene pisatelja F. S. Finžgarja: »Razvalina življenja«. Snov je vzeta iz Imetščake življenja in jasno obrise vsa nasprotja, ki nastanejo v zakonu, ki je zaklenjen vled materičnih koristi. Drama je zelo primerna za odre po detej. Glavne vloge igrajo ljubljanski publici priljubljeni umetniki: ga. Juvanova in gđc. V. Danilova ter g. Gregorja. Režijo vodi g. Danilo. Pevsko društvo »Hlahol« v Pragi proslavi letos 60-letnico svojega obstanka s tem, da privedi izlet in koncerte v vseh večjih mestih v Jugoslaviji; kakor v Ljubljani, Zagrebu, Varaždinu, Novem Sadu, Beogradu in na spovratku v Mariboru. V Ljubljani se vrši koncert dne 15. maja t. l. Prakiški »Hlahol« je eno imed največjih in najuglednejših českih pevskih društev. Izleta se udeležijo nad 150 pevcil in pevcev.

Naš včasari so v začetku ugibali, ali bi se sli kam pritožiti, zahtevati varstvo za svoje življenje in zadecenje za oni grozni čin. Vendar so ni storili noben korak. Čemu tudi in h komu?!

Koncert »Pevskega in glasbenega društva« v Gorici. Kakor že omenjeno, priredil »Pevsko in glasbeno društvo« v Gorici v petek, dan 18. marca 1921, v dvorani »Centrala« koncert, pri katerem sodelujejo pianist g. Srečko Kumar, solopevka gđc. Avrelija Sancia in skladatelj g. Ivan Grbec. Vzpored bo sledeli: 1. L. v. Beethoven: »Sonata quasi Fantasia« Cis-mol (Sonata lumnega sveta). Adagio Allegretto. — Presto agitato. 2. Anton Lajovic: »Zavčna« (Bierbaum-Golar). »Pomniš ti« (Burns-Zupančič). — S. V. S. Bach: »Caspriccio« B-dur. 4. Iv. Grbec: »Gazel« (Drag. Kette). »Na poljanu« (Drag. Kette), rekopolim. 5. Chopin: »Impromptu« Fis-dur. »Balada« As-dur. 6. F. Chopin: »Etude« (Es-mol, Es-dur, E-dur, C-mol, As-dur). 7. M. Kogoj: »Istrski motiv« (Dr. J. Preželj). A. Lajovic: »Norčeva jesenska« (Bierbaum-Golar). 8. V. Novak: »Serenada«. »Ekloga« (Spomladna pesem). 9. Iv. Grbec: »Mila« (Stanko Kosovel). »Zdrava Marija«, rekopolim. 10. V. Novak: »Mej maj« (Andante semplice. — Molto tranquillo. — Allegro vigoroso). — Tocke 2., 4., 7. in 9. poje gđc. Avrelija Sancia, spremlja jo na klavirju g. Ivan Grbec, ki obrablja tudi klavirsko skladbo. — Začetek točno ob 20. uri. — Cene se vstopnino in sedež: L 985, L 7, L 5 in L 4. Predprodaja vatopnic v knjižarni katoliškega škofnega društva v Gorici.

Književnost in umetnost. Aus dem südslawischen Risorgimento, Von Hermann Wendel. Verlag Friedrich Andreas Perthes A. G. Götta 1921. Str. 199. S to knjigo je Hermann Wendel podal nemškemu narodu v obliki življenjepisov izrazitih kulturnih in političnih delavcev med Jugoslovenci, kulturno in politično zgodovino Srbov, Hrvatov in Slovencev. Hermann Wendel je med Nemci kredsna prikazen s obsejnim znanjem, globokim socialnim pogledom in finim čutom za narodno pravico, ki v svojih manstveno visoko stoječih spisih govija znome nemških pisateljev in javnega mnjenja o Jugoslovencih. Njegovi spisi so odlikujejo po blestecem slogu in duhovitem izražanju, tako da se kljub vsemu manstvenemu obdelanemu materialu čitajo kakor roman. Nasproti očitanju, da zapravlja čas in moč v priloge Jugoslovencem, odgovarja v uvodu k tej knjigi: K duhovni obnovi Evrope spada, pokazati o slabopornem in zasramovanem narodu, da ima tudi nebo nad seboj in zverde na tem nebesu. Tudi tu žuborijo studenci reke, ki namakajo naš breg, jugoslovenski Risorgimento je duševna predgovodina jugoslovenske države, ki bo po združitvi avstrijskih Nem-

Književnost in umetnost. Aus dem südslawischen Risorgimento, Von Hermann Wendel. Verlag Friedrich Andreas Perthes A. G. Götta 1921. Str. 199. S to knjigo je Hermann Wendel podal nemškemu narodu v obliki življenjepisov izrazitih kulturnih in političnih delavcev med Jugoslovenci, kulturno in politično zgodovino Srbov, Hrvatov in Slovencev. Hermann Wendel je med Nemci kredsna prikazen s obsejnim znanjem, globokim socialnim pogledom in finim čutom za narodno pravico, ki v svojih manstveno visoko stoječih spisih govija znome nemških pisateljev in javnega mnjenja o Jugoslovencih. Njegovi spisi so odlikujejo po blestecem slogu in duhovitem izražanju, tako da se kljub vsemu manstvenemu obdelanemu materialu čitajo kakor roman. Nasproti očitanju, da zapravlja čas in moč v priloge Jugoslovencem, odgovarja v uvodu k tej knjigi: K duhovni obnovi Evrope spada, pokazati o slabopornem in zasramovanem narodu, da ima tudi nebo nad seboj in zverde na tem nebesu. Tudi tu žuborijo studenci reke, ki namakajo naš breg, jugoslovenski Risorgimento je duševna predgovodina jugoslovenske države, ki bo po združitvi avstrijskih Nem-

Književnost in umetnost. Aus dem südslawischen Risorgimento, Von Hermann Wendel. Verlag Friedrich Andreas Perthes A. G. Götta 1921. Str. 199. S to knjigo je Hermann Wendel podal nemškemu narodu v obliki življenjepisov izrazitih kulturnih in političnih delavcev med Jugoslovenci, kulturno in politično zgodovino Srbov, Hrvatov in Slovencev. Hermann Wendel je med Nemci kredsna prikazen s obsejnim znanjem, globokim socialnim pogledom in finim čutom za narodno pravico, ki v svojih manstveno visoko stoječih spisih govija znome nemških pisateljev in javnega mnjenja o Jugoslovencih. Njegovi spisi so odlikujejo po blestecem slogu in duhovitem izražanju, tako da se kljub vsemu manstvenemu obdelanemu materialu čitajo kakor roman. Nasproti očitanju, da zapravlja čas in moč v priloge Jugoslovencem, odgovarja v uvodu k tej knjigi: K duhovni obnovi Evrope spada, pokazati o slabopornem in zasramovanem narodu, da ima tudi nebo nad seboj in zverde na tem nebesu. Tudi tu žuborijo studenci reke, ki namakajo naš breg, jugoslovenski Risorgimento je duševna predgovodina jugoslovenske države, ki bo po združitvi avstrijskih Nem-

Književnost in umetnost. Aus dem südslawischen Risorgimento, Von Hermann Wendel. Verlag Friedrich Andreas Perthes A. G. Götta 1921. Str. 199. S to knjigo je Hermann Wendel podal nemškemu narodu v obliki življenjepisov izrazitih kulturnih in političnih delavcev med Jugoslovenci, kulturno in politično zgodovino Srbov, Hrvatov in Slovencev. Hermann Wendel je med Nemci kredsna prikazen s obsejnim znanjem, globokim socialnim pogledom in finim čutom za narodno pravico, ki v svojih manstveno visoko stoječih spisih govija znome nemških pisateljev in javnega mnjenja o Jugoslovencih. Njegovi spisi so odlikujejo po blestecem slogu in duhovitem izražanju, tako da se kljub vsemu manstvenemu obdelanemu materialu čitajo kakor roman. Nasproti očitanju, da zapravlja čas in moč v priloge Jugoslovencem, odgovarja v uvodu k tej knjigi: K duhovni obnovi Evrope spada, pokazati o slabopornem in zasramovanem narodu, da ima tudi nebo nad seboj in zverde na tem nebesu. Tudi tu žuborijo studenci reke, ki namakajo naš breg, jugoslovenski Risorgimento je duševna predgovodina jugoslovenske države, ki bo po združitvi avstrijskih Nem-

Književnost in umetnost. Aus dem südslawischen Risorgimento, Von Hermann Wendel. Verlag Friedrich Andreas Perthes A. G. Götta 1921. Str. 199. S to knjigo je Hermann Wendel podal nemškemu narodu v obliki življenjepisov izrazitih kulturnih in političnih delavcev med Jugoslovenci, kulturno in politično zgodovino Srbov, Hrvatov in Slovencev. Hermann Wendel je med Nemci kredsna prikazen s obsejnim znanjem, globokim socialnim pogledom in finim čutom za narodno pravico, ki v svojih manstveno visoko stoječih spisih govija znome nemških pisateljev in javnega mnjenja o Jugoslovencih. Njegovi spisi so odlikujejo po blestecem slogu in duhovitem izražanju, tako da se kljub vsemu manstvenemu obdelanemu materialu čitajo kakor roman. Nasproti očitanju, da zapravlja čas in moč v priloge Jugoslovencem, odgovarja v uvodu k tej knjigi: K duhovni obnovi Evrope spada, pokazati o slabopornem in zasramovanem narodu, da ima tudi nebo nad seboj in zverde na tem nebesu. Tudi tu žuborijo studenci reke, ki namakajo naš breg, jugoslovenski Risorgimento je duševna predgovodina jugoslovenske države, ki bo po združitvi avstrijskih Nem-

Književnost in umetnost. Aus dem südslawischen Risorgimento, Von Hermann Wendel. Verlag Friedrich Andreas Perthes A. G. Götta 1921. Str. 199. S to knjigo je Hermann Wendel podal nemškemu narodu v obliki življenjepisov izrazitih kulturnih in političnih delavcev med Jugoslovenci, kulturno in politično zgodovino Srbov, Hrvatov in Slovencev. Hermann Wendel je med Nemci kredsna prikazen s obsejnim znanjem, globokim socialnim pogledom in finim čutom za narodno pravico, ki v svojih manstveno visoko stoječih spisih govija znome nemških pisateljev in javnega mnjenja o Jugoslovencih. Njegovi spisi so odlikujejo po blestecem slogu in duhovitem izražanju, tako da se kljub vsemu manstvenemu obdelanemu materialu čitajo kakor roman. Nasproti očitanju, da zapravlja čas in moč v priloge Jugoslovencem, odgovarja v uvodu k tej knjigi: K duhovni obnovi Evrope spada, pokazati o slabopornem in zasramovanem narodu, da ima tudi nebo nad seboj in zverde na tem nebesu. Tudi tu žuborijo studenci reke, ki namakajo naš breg, jugoslovenski Risorgimento je duševna predgovodina jugoslovenske države, ki bo po združitvi avstrijskih Nem-

Književnost in umetnost. Aus dem südslawischen Risorgimento, Von Hermann Wendel. Verlag Friedrich Andreas Perthes A. G. Götta 1921. Str. 199. S to knjigo je Hermann Wendel podal nemškemu narodu v obliki življenjepisov izrazitih kulturnih in političnih delavcev med Jugoslovenci, kulturno in politično zgodovino Srbov, Hrvatov in Slovencev. Hermann Wendel je med Nemci kredsna prikazen s obsejnim znanjem, globokim socialnim pogledom in finim čutom za narodno pravico, ki v svojih manstveno visoko stoječih spisih govija znome nemških pisateljev in javnega mnjenja o Jugoslovencih. Njegovi spisi so odlikujejo po blestecem slogu in duhovitem izražanju, tako da se kljub vsemu manstvenemu obdelanemu materialu čitajo kakor roman. Nasproti očitanju, da zapravlja čas in moč v priloge Jugoslovencem, odgovarja v uvodu k tej knjigi: K duhovni obnovi Evrope spada, pokazati o slabopornem in zasramovanem narodu, da ima tudi nebo nad seboj in zverde na tem nebesu. Tudi tu žuborijo studenci reke, ki namakajo naš breg, jugoslovenski Risorgimento je duševna predgovodina jugoslovenske države, ki bo po združitvi avstrijskih Nem-

Književnost in umetnost. Aus dem südslawischen Risorgimento, Von Hermann Wendel. Verlag Friedrich Andreas Perthes A. G. Götta 1921. Str. 199. S to knjigo je Hermann Wendel podal nemškemu narodu v obliki življenjepisov izrazitih kulturnih in političnih delavcev med Jugoslovenci, kulturno in politično zgodovino Srbov, Hrvatov in Slovencev. Hermann Wendel je med Nemci kredsna prikazen s obsejnim znanjem, globokim socialnim pogledom in finim čutom za narodno pravico, ki v svojih manstveno visoko stoječih spisih govija znome nemških pisateljev in javnega mnjenja o Jugoslovencih. Njegovi spisi so odlikujejo po blestecem slogu in duhovitem izražanju, tako da se kljub vsemu manstvenemu obdelanemu materialu čitajo kakor roman. Nasproti očitanju, da zapravlja čas in moč v priloge Jugoslovencem, odgovarja v uvodu k tej knjigi: K duhovni obnovi Evrope spada, pokazati o slabopornem in zasramovanem narodu, da ima tudi nebo nad seboj in zverde na tem nebesu. Tudi tu žuborijo studenci reke, ki namakajo naš breg, jugoslovenski Risorgimento je duševna predgovodina jugoslovenske države, ki bo po združitvi avstrijskih Nem-

Književnost in umetnost. Aus dem südslawischen Risorgimento, Von Hermann Wendel. Verlag Friedrich Andreas Perthes A. G. Götta 1921. Str. 199. S to knjigo je Hermann Wendel podal nemškemu narodu v obliki življenjepisov izrazitih kulturnih in političnih delavcev med Jugoslovenci, kulturno in politično zgodovino Srbov, Hrvatov in Slovencev. Hermann Wendel je med Nemci kredsna prikazen s obsejnim znanjem, globokim socialnim pogledom in finim čutom za narodno pravico, ki v svojih manstveno visoko stoječih spisih govija znome nemških pisateljev in javnega mnjenja o Jugoslovencih. Njegovi spisi so odlikujejo po blestecem slogu in duhovitem izražanju, tako da se kljub vsemu manstvenemu obdelanemu materialu čitajo kakor roman. Nasproti očitanju, da zapravlja čas in moč v priloge Jugoslovencem, odgovarja v uvodu k tej knjigi: K duhovni obnovi Evrope spada, pokazati o slabopornem in zasramovanem narodu, da ima tudi nebo nad seboj in zverde na tem nebesu. Tudi tu žuborijo studenci reke, ki namakajo naš breg, jugoslovenski Risorgimento je duševna predgovodina jugoslovenske države, ki bo po združitvi avstrijskih Nem-

Književnost in umetnost. Aus dem südslawischen Risorgimento, Von Hermann Wendel. Verlag Friedrich Andreas Perthes A. G. Götta 1921. Str. 199. S to knjigo je Hermann Wendel podal nemškemu narodu v obliki življenjepisov izrazitih kulturnih in političnih delavcev med Jugoslovenci, kulturno in politično zgodovino Srbov, Hrvatov in Slovencev. Hermann Wendel je med Nemci kredsna prikazen s obsejnim znanjem, globokim socialnim pogledom in finim čutom za narodno pravico, ki v svojih manstveno visoko stoječih spisih govija znome nemških pisateljev in javnega mnjenja o Jugoslovencih. Njegovi spisi so odlikujejo po blestecem slogu in duhovitem izražanju, tako da se kljub vsemu manstvenemu obdelanemu materialu čitajo kakor roman. Nasproti očitanju, da zapravlja čas in moč v priloge Jugoslovencem, odgovarja v uvodu k tej knjigi: K duhovni obnovi Evrope spada, pokazati o slabopornem in zasramovanem narodu, da ima tudi nebo nad seboj in zverde na tem nebesu. Tudi tu žuborijo studenci reke, ki namakajo naš breg, jugoslovenski Risorgimento je duševna predgovodina jugoslovenske države, ki bo po združitvi avstrijskih Nem-

Književnost in umetnost. Aus dem südslawischen Risorgimento, Von Hermann Wendel. Verlag Friedrich Andreas Perthes A. G. Götta 1921. Str. 199. S to knjigo je Hermann Wendel podal nemškemu narodu v obliki življenjepisov izrazitih kulturnih in političnih delavcev med Jugoslovenci, kulturno in politično zgodovino Srbov, Hrvatov in Slovencev. Hermann Wendel je med Nemci kredsna prikazen s obsejnim znanjem, globokim socialnim pogledom in finim čutom za narodno pravico, ki v svojih manstveno visoko stoječih spisih govija znome nemških pisateljev in javnega mnjenja o Jugoslovencih. Njegovi spisi so odlikujejo po blestecem slogu in duhovitem izražanju, tako da se kljub vsemu manstvenemu obdelanemu materialu čitajo kakor roman. Nasproti očitanju, da zapravlja čas in moč v priloge Jugoslovencem, odgovarja v uvodu k tej knjigi: K duhovni obnovi Evrope spada, pokazati o slabopornem in zasramovanem narodu, da ima tudi nebo nad seboj in zverde na tem nebesu. Tudi tu žuborijo studenci reke, ki namakajo naš breg, jugoslovenski Risorgimento je duševna predgovodina jugoslovenske države, ki bo po združitvi avstrijskih Nem-

Književnost in umetnost. Aus dem südslawischen Risorgimento, Von Hermann Wendel. Verlag Friedrich Andreas Perthes A. G. Götta 1921. Str. 199. S to knjigo je Hermann Wendel podal nemškemu narodu v obliki življenjepisov izrazitih kulturnih in političnih delavcev med Jugoslovenci, kulturno in politično zgodovino Srbov, Hrvatov in Slovencev. Hermann Wendel je med Nemci kredsna prikazen s obsejnim znanjem, globokim socialnim pogledom in finim čutom za narodno pravico, ki v svojih manstveno visoko stoječih spisih govija znome nemških pisateljev in javnega mnjenja o Jugoslovencih. Njegovi spisi so odlikujejo po blestecem slogu in duhovitem izražanju, tako da se kljub vsemu manstvenemu obdelanemu materialu čitajo kakor roman. Nasproti očitanju, da zapravlja čas in moč v priloge Jugoslovencem, odgovarja v uvodu k tej knjigi: K duhovni obnovi Evrope spada, pokazati o slabopornem in zasramovanem narodu, da ima tudi nebo nad seboj in zverde na tem nebesu. Tudi tu žuborijo studenci reke, ki namakajo naš breg, jugoslovenski Risorgimento je duševna predgovodina jugoslovenske države, ki bo po združitvi avstrijskih Nem-

Književnost in umetnost. Aus dem südslawischen Risorgimento, Von Hermann Wendel. Verlag Friedrich Andreas Perthes A. G. Götta 1921. Str. 199. S to knjigo je Hermann Wendel podal nemškemu narodu v obliki življenjepisov izrazitih kulturnih in političnih